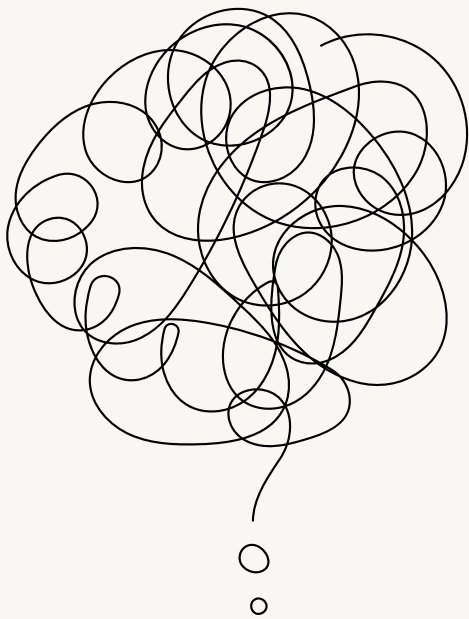
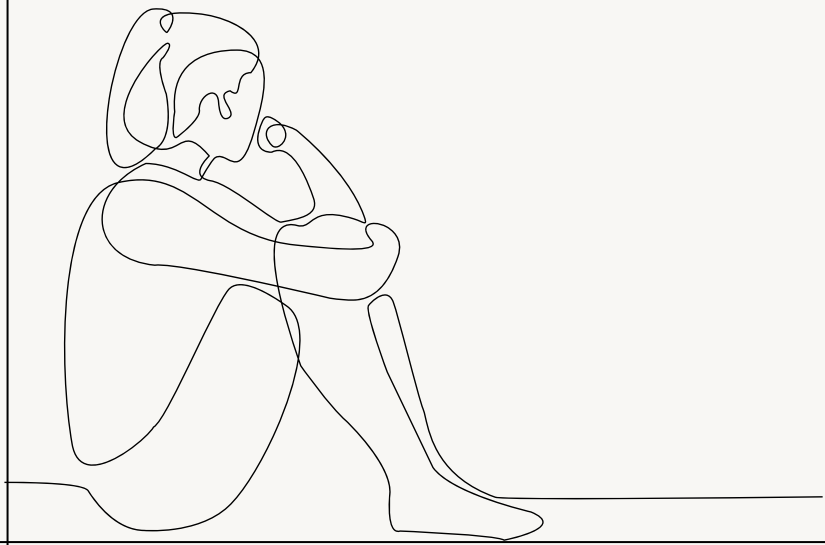

ZESPÓŁ SZKÓŁ
KATOLICKICH
w Zabrze

Jak oswoić **STRES** *u dzieci*

Czym
jest
stres?

Jakie są jego
przyczyny?

Techniki
oddechowe

Przygotowała:
Dominika Kamińska
psycholog

Czym jest stres?

Definicja

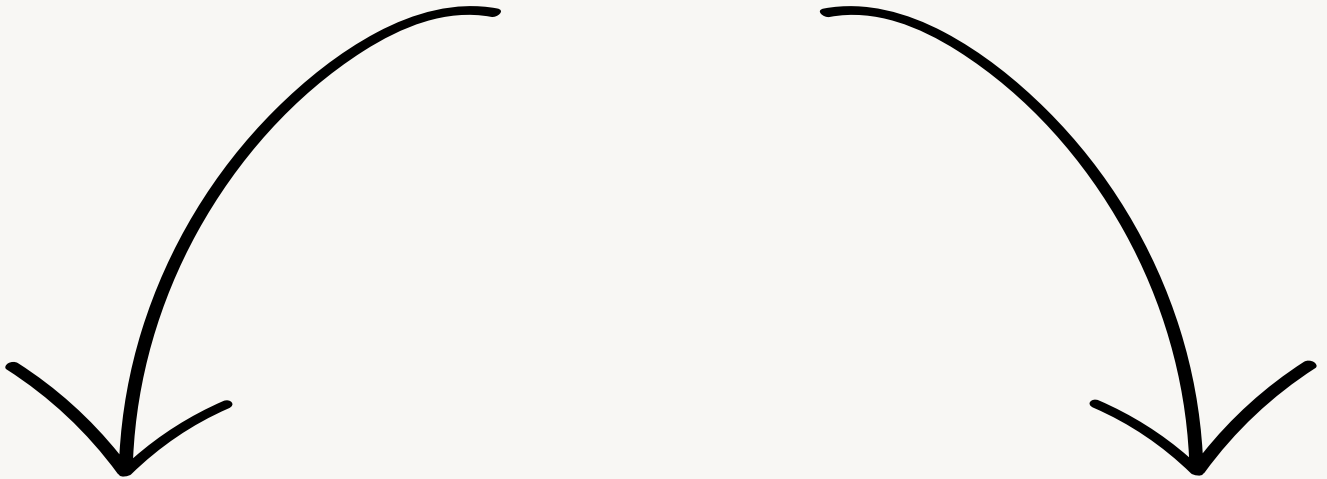
Najprościej mówiąc, jest to reakcja naszego organizmu na wydarzenia, które zakłóciły jego równowagę, obciążyły lub przekroczyły nasze zdolności do skutecznego poradzenia sobie.

Problem stresu wymaga ciągłego treningu w rozwiązywaniu problemu stresu.

Pamiętaj!
Stres jest naturalnym zjawiskiem
i występuje u każdego!

Krótkotrwały a długotrwały stres

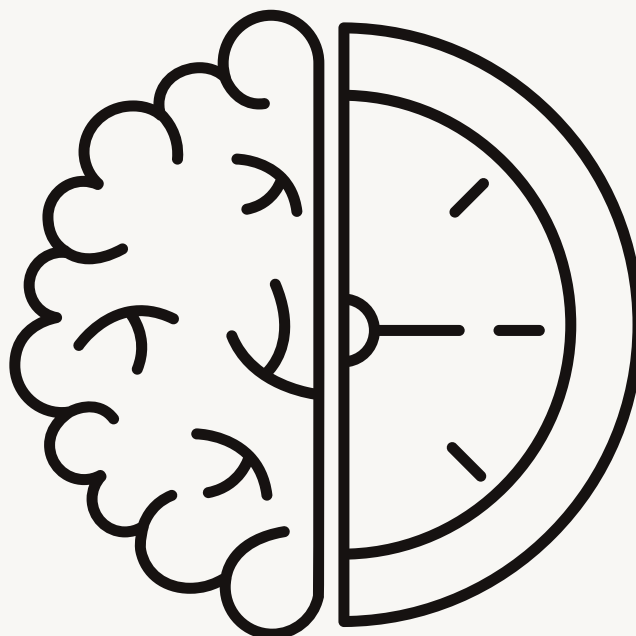

Krótkotrwały

Przydatny, mobilizujący do działania, poprawiający funkcjonowanie

Długotrwały

Stres przewlekły, z licznymi efektami ubocznymi, prowadzi do wyczerpania zasobów organizmu

Stres krótkotrwały

Stres krótkotrwały jest naturalną reakcją organizmu. Niesie on wiele pozytywnych funkcji: pozwala poradzić sobie z wyzwaniami, pomaga działać w sposób adekwatny do sytuacji, mobilizuje do działania.

- poprawia koncentrację;
- ułatwia zapamiętywanie;
- daje energię do działania;
- zwiększa kreatywność;
- ułatwia odtwarzanie materiału z pamięci;
- przyśpiesza kojarzenie informacji;
- skraca czas reakcji;
- poprawia nastrój (gdy stres minie, jesteśmy w pozytywnym nastroju).

Jak rozpoznać objawy stresu u dzieci?

Reakcje dzieci w wieku 7-12 lat:

- wycofanie;
- częsty niepokój o inne osoby dotknięte trudną sytuacją;
- zaburzenia snu i odżywiania;
- narastający lęk;
- większa drażliwość;
- częsta agresja;
- nerwowość;
- słaba pamięć i koncentracja;
- objawy fizyczne/
/psychosomatyczne;
- częste rozmowy o stresującym wydarzeniu lub powtarzające się zabawy;
- poczucie winy lub obwinianie się.

Reakcje dzieci w wieku 13-17 (nastolatki):

- obniżony nastrój;
- wykazywanie nadmiernej troski o innych;
- poczucie winy i wstydu;
- coraz częstsze przeciwstawianie się autorytetom;
- podejmowanie zwiększonego ryzyka;
- agresja;
- zachowania autodestrukcyjne;
- poczucie beznadziei.

Reakcje fizyczne:

- ból brzucha;
- zawroty głowy;
- drgawki;
- bóle głowy;
- ogólne bóle ciała.
- zmęczenie;
- ucisk w klatce piersiowej;
- duszności;
- suchość w ustach;
- osłabienie mięśni;

Wiele z tych reakcji jest zupełnie normalną reakcją na sytuację stresową i trwa krótko. Gdy powyższe objawy utrzymują się dłuższy czas należy sięgnąć po profesjonalną pomoc.

Przyczyny stresu u dzieci

SZKOŁA

☐ Sprawdziany;	☐ Temperament nauczyciela;
☐ Duża ilość nauki;	☐ Trudny dla dziecka przedmiot;
☐ Presja ocen;	☐ Brak motywacji do nauki;
☐ Nowe doświadczenia;	☐ Poczucie nieprzygotowania do zajęć;

RÓWIEŚNICY

☐ Konflikty;	☐ Brak poczucia akceptacji;
☐ Kłótnie;	☐ Hejt;
☐ Odmiennie wartości;	☐ Poczucie bycia innym;
☐ Dobra materialne;	☐ Inne zainteresowania;

DOM

☐ Konflikt z rodzeństwem;	☐ Duża ilość obowiązków;
☐ Brak miejsca dla siebie;	☐ Zbyt wysokie oczekiwania;
☐ Śmierć os. z rodziny;	☐ Sposób spędzania czasu;
☐ Długa nieobecność rodzica;	☐ Kłótnie między członkami rodziny;

INNE

☐ Zmiana otoczenia;	☐ Spotkania w dużym gronie;
☐ Daleka podróż;	☐ Samodzielne zasypianie;
☐ Przeprowadzka;	☐ Informacje niezrozumiałe dla dzieci np. z mediów;
☐ Zmiana nawyków;	

.... i wszystko inne...

Co pomaga się odstresować?

By sprawdzić co pomaga zredukować stres trzeba próbować różnych metod. Na różne sytuacje działają różne metody.

- Sport;
- Rozmowa z kimś bliskim;
- Pomoc specjalisty;
- Ośmieszanie sytuacji stresowych;
- Hobby, zainteresowania;
- Techniki relaksacyjne;
- Prowadzenie dziennika emocji;
- Spędzenie czasu z przyjaciółmi;
- Żucie gumy;
- Przytulenie do bliskiej osoby;
- Zabawki sensoryczne;
- Zadania kreatywne;
- Spędzenie czasu na świeżym powietrzu;
- Taniec;
- Drzemka;
- Śpiew;
- Zjedzenie ulubionej przekąski;
- Wyładowanie emocji w kontrolowany sposób;
- Powtarzanie pozytywnych stwierdzeń.

Praca z oddechem

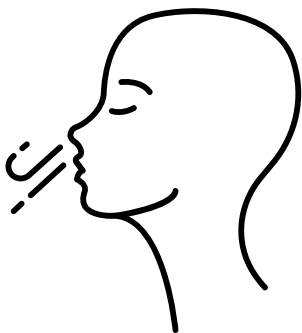
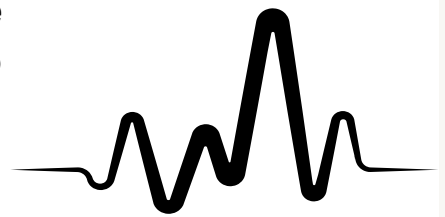

PO CO?

Praca z oddechem w czasie sytuacji stresowych jest niezmiernie ważna.

Zapobiega on **hiperwentylacji**.

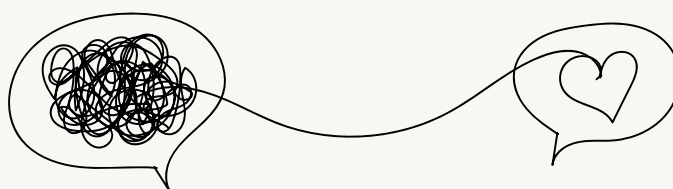
Oddech w sytuacji STRESOWEJ staje się **przyspieszony i płytszy**. Daje to sygnał dla nadwrażliwego w tym momencie układu nerwowego, że organizm zaczyna się **dusić**. Atak może być silny i bolesny.

Jedyna osoba, która może w nam pomóc w tej sytuacji jesteśmy **my sami**.

W sytuacji gdy odczuwamy brak tchu, należy **zwolnić** oddech i spróbować oddychać **spokojnie**.

Bardzo ważne jest, aby nauczyć dziecko technik oddechowych, aby samo mogło w świadomy sposób wyrównać swój oddech i się uspokoić.

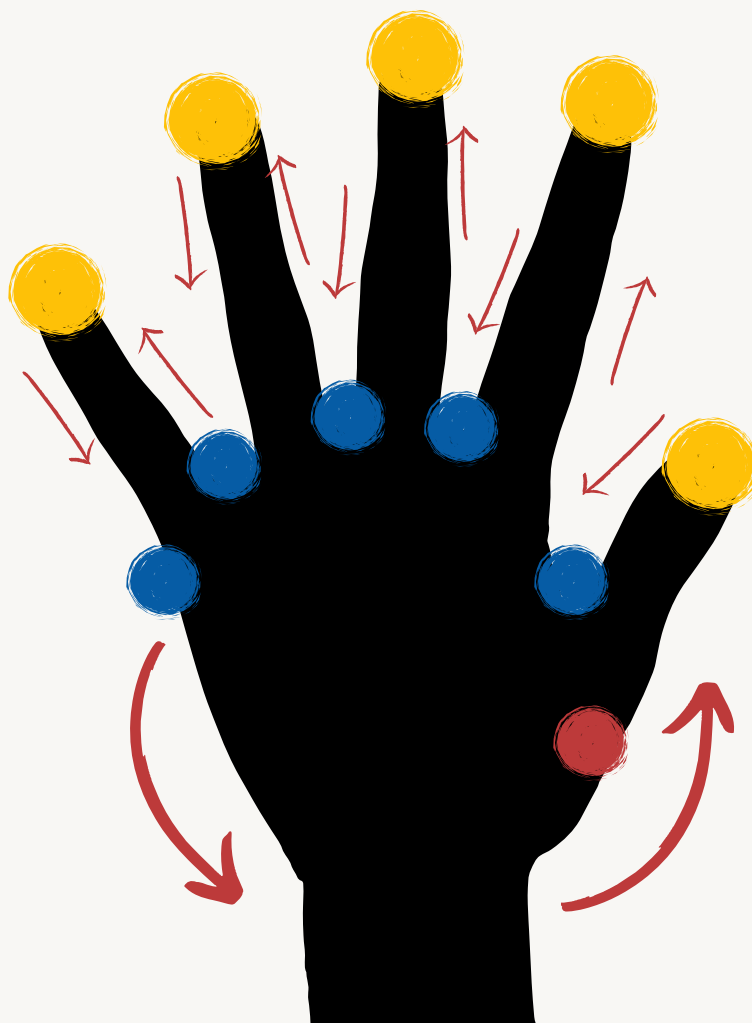

Ćwiczenie

Przykładowe ćwiczenia jakie można wykonywać z dzieckiem ucząc go głębokiego oddychania.

Ćwiczenie 1 - Pomocna dłoń

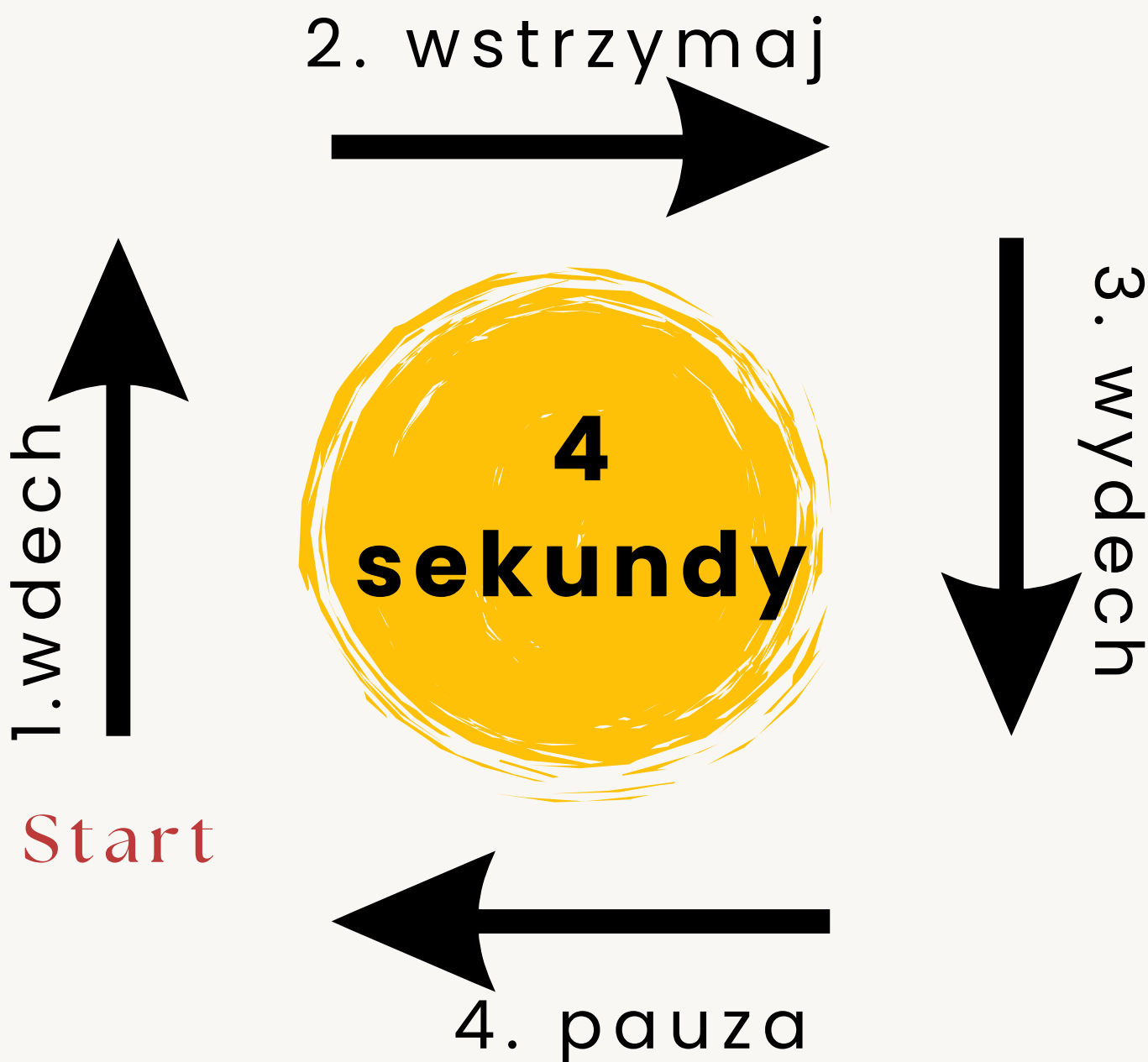
Ćwiczenie polega na oddychaniu i przesuwaniu palcem po dłoni drugiej ręki. Początek ćwiczenia jest pod kciukiem (czerwona kropka). Następnie powoli przesuwamy palec na koniuszek palca (żółta kropka), w tym czasie robimy głęboki wdech. Na koniuszkach palców wstrzymujemy powietrze na około 3-5 sekund. Następnie powoli przesuwamy palce w łączenie między palcami (niebieska kropka), wypuszczając powietrze. Na niebieskiej kropkach robimy przerwę w oddychaniu na 3-5 sekund. Ćwiczenie powtarzamy przez wszystkie 5 palców, możemy powtórzyć 2-3 razy.

Ćwiczenie

Ćwiczenie 2 - pudełko oddechowe

Ćwiczenie polega na oddychaniu po kwadracie. Można go rysować na kartce, w powietrzu lub palcem po ławce. Należy brać oddech oraz 4 sekundy, następnie trzymać go 4 sekundy, wypuszczać przez 4 sekundy i zrobić 4 sekundy przerwy przed kolejnym wdechem. Ćwiczenie powtórzyć 15/20 razy.

Ćwiczenie

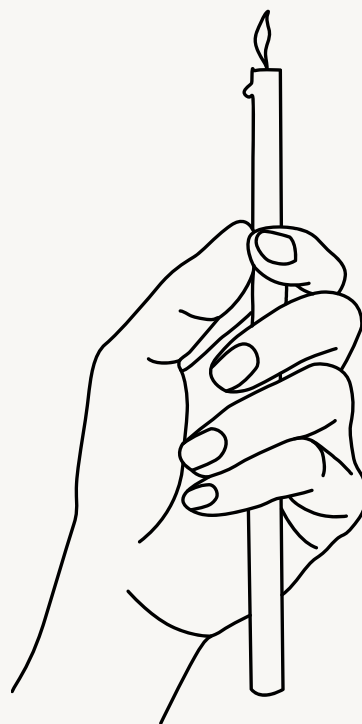
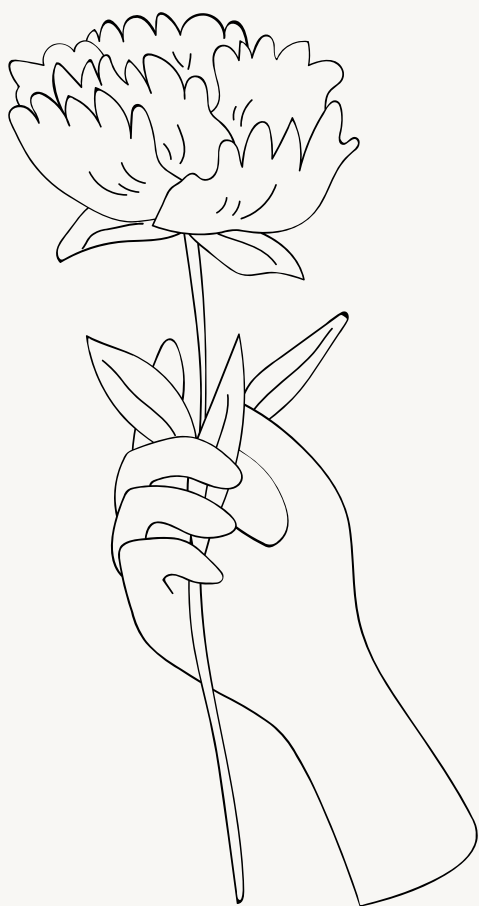
Ćwiczenie 3 - kwiatuszek i świeczka

Ostatnie z ćwiczeń sprawdzi się najlepiej u małych dzieci. Poprosić dziecko, aby wyobraziło sobie, że w jednej ręce trzyma kwiatuszek, w drugiej świeczkę (można też dać dziecku do rączek np. po mazaku różnych kolorów).

Najpierw dziecko wącha kwiatuszek - zbliża jedną dłoń do nosa i robi głęboki wdech, żeby jak najlepiej poczuć jego zapach. Następnie odsuwa rękę przykładając drugą pod usta i mocno zdmuchuje świeczkę.

Ćwiczenie powtórzyć około 10 razy.

Ps. Warto zadawać dziecku w sytuacji stresowej dodatkowe pytania np. jak pachnie kwiatek, jakiego jest koloru, jaka jest wielkość świeczki itp.

— — — — —
Dziękuję za
uwagę
— — — — —

ZESPÓŁ SZKÓŁ
KATOLICKICH
w Zabrze

